

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“
stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za tristopno
petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7
in trikrat 6 kr., večkrat po po-
godbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravništvo je v
Gospodski ulici št. 9.

➡ Rokopisi se ne vračajo. ➡

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Domače in razne novice.

* **Naročnikom.** — Veliko, prav nepričakovano veliko naročnikov imamo; toda tudi veliko je nerednih plačevalcev, veliko dolžnikov! 80 kr. je vendar takó neznatna svotica, da jo zmore vsaka hiša; kdor pa toliko ne premore, naj — list vrne, pa bo mirna Bosna! Prosim!

* **Veselo veliko noč** vsem svojim naročnikom, prijateljem in rodoljubnim čitateljem v teh hudih časih, ki so nastali posebno za Slovence v Gorici! Vse je proti nam! S tem je povedano — vse! Vendar naj te razmere ne motijo veselih velikonočnih praznikov nijednemu Slovencu, pač pa naj si vsakdo v resnih dneh velikega tedna izprašuje vest tudi o narodnih grehih, katere je naredil doslej, in naj trdno sklene, da se zanaprej poboljša! Dá, ljubi rojaki na deželi, uverjeni smo, da zanaprej ne boste več redili onih gadov, ki sikajo proti vsemu, kar le spominja na Slovence. Svoji k svojim! V tej nadi še enkrat: **Veselo veliko noč!**

* V državnem zboru bo po veliki noči razprava o dveh nujnih predlogih dr. Gregorčiča in dr. Laginje o neznosnih odnošajih na Primorskem. Radovedni smo, kaj bodo Lahi lagali nasproti dokazom od strani naših poslancev. — Uverjeni smo, da večina v državnem zboru, ki bo še večja nego se misli, poreče svoj odločni: T a k o n e s m e d a l j e ! Grof Badeni bo moral ta glas poslušati, ali pa pobrati na Dunaju sila in kopita ter iti nazaj v Galicijo.

* **Vipavska železnica** je bila čez zimo nekoliko zamrznila, če tudi ni bilo letos nikakega mrazu. S početkom pomladi se je pa probudila in upati je, da zdaj bo korakala s hitrejšimi koraki do svoje popolne zgradbe. Zastopniki odbora, ki se poganja za koncesijo te železnice, sta podpisala pretekli teden pri železniškem ministerstvu zapisnik, na čegar podlagi se bodo vršila vsa nastopna dela. Ministerstvo je sprejelo za svojo nalogo, da poskrbi podrobne načrte, v kolikor niso še izgotovljeni. Koncesija bo po izvršenih načrtih odvisna edino le od tega, da se vplača, oziroma pravoveljavno zagotovi znesek 50.000 gld., ki so ga podpisale občine in zasebniki. Od teh je odvisno, da se delo letos prične in v kratkem času dokonča; vendar letošnje čišnje in letošnje vino, kolikor ga Bog da, bo treba voziti še po sedanjih cestah.

Od druge strani smo izvedeli, da g. Angelu Casagrande, članu onega odbora, ki prosi za koncesijo, se je posrečilo prepričati Ajdovce, da železnica, kakor je merjena, bi bila v škodo Ajdovščini. Temu pritruje, kakor pravijo, tudi Lokavec. Ker pa visoka vlada nima namena škodovati kateri koli občini, zato se pretresuje načrt iz Ustij naravnost proti Vipavi brez ovinkov na Ajdovščino. V tem slučaju bi vipavski trg prispeval po svoji moči k skupnim stroškom. V nasprotnem slučaju bi železnica nehala v Ustjah; prihranilo bi se 80.000 gld. ter postaja in uradniki v Ajdovščini,

* **Zanimivi časi.** — „Soča“ je bila zaplenjena že tri tedne zapored; enako zadnji „Primorec“ in tudi „Prim. List“, ki se možki bori z nami bok ob boku za zatirani slovenski živelj. — Vrh tega je bila 6. t. m. v naši tiskarni in v uredništvu sodna preiskava, da bi našli rokopise zaplenjenih

člankov. Danes je bil pa zaslišan naš odgovorni urednik pri preiskovalnem sodniku g. pristavu Franceschiniu kot zatoženec. Zdaj naj pa reče še kdo, da nimamo „fletnih“ dnij mi Slovenci v Gorici!

* **K položaju.** — Brez grofa Badenija se je ustanovila v državnem zboru večina; zdi se, da Badeni ni zadovoljen s tako večino, ker po srcu in mišljenju je liberallec židovsko-nemske barve. Zdaj se Badeni mora odločiti: ali sprijazniti se z novo večino in spremeniti način svojega vladanja, ali pa — iti. — Najbolja je zadnja rešitev, kajti mož je že preveč naplahtal razne stranke, da mu nič več ne zaupajo. — Pardon, le naši Lahi imajo vanj vprte svoje poželjive oči; obratno je tudi grofa Badenija sama ljubeznivost do laških poslancev, da so ti kar presrečni v senci takega solnca. Posebno g. Blaž ne more še danes pozabiti dovtipa grofa ki Badenija je dejal: „No, Herr Lenassi, aber ein zweites mal lassen Sie doch nicht — die Pferde ausspannen“. — Kdo bi ne imel vsega zaupanja v takega ministra, ki je takó domač s poslanci?

* **Klin s klinom.** — Pišejo nam iz Gorice: „Vsak hip se razlega po Gorici ona škvalna pesem: „Lassè pur che i canti e subì No si parla che italian“. Ali naj se Slovenci radi tega jezimo? Nikakor, kajti škoda je našega žolča za take norosti. Pač pa vračajmo miło za drago — klin s klinom! — Moj nasvet je ta-le: Po napevu „Lassè pur“ naj pa Slovenci pojó po celi deželi:

Le pustite, naj kričijo,
Naj razsajajo, norijo;
Saj Gorica je slovenska,
Brez Slovencev Gorice ni!

In kakó lepó se da peti ta pesmica po istem napevu, bolje nego ona „Lassè pur“. Prvi dve vrstici pojeti se norčevaje, tretja že bolj resno, četrta pa samozavestno, ponosno, odločno — in če treba tudi srdito. Kot gromeč refren se lahko ponavlja trikrat: „Gorice ni, Gorice ni, Gorice ni“, in potem vedno srditeje: „... ni-ni-ni-ni-ni-ni-ni-ni — niini — niini — niini — niini! — Zadnji štirje niini se pojó po vrsti v terci, kvinti in oktavi, basovi pa navzdol. To bo mogočen obseh dveh oktav! Saj to pesem tudi zasluži! Poskusite!“

* **Pravijo** — namreč goriski Lahoni — da Slovenci smo bili in ostanemo — sčavi, češ, da mi potrebujemo nje in ne narobe. Naši rojaki na deželi naj torej pomislijo dobro, ali res hoté za vedno ostati „sčavi“ goriske lahonske sodrge! Menda ne! Zato pa: Svoji k svojim!

* **Vojaškim novincem.** — Ako bo novačenje za goriško okolico v Gorici, prav toplo priporočamo slov. mladeničem, da opuste v mestu popevanje in da se sploh lepo in dostojno vedejo v čast in ponos našega roda.

*** Ne verujte laškim trgovcem! —**
Dne 22. marca se je odlikoval in posebno
nauduseval pri demonstracijah tudi trgovec
Chibat, kateri ima prodajalnico v Raštelu.
Da je boljše razsvetlil okna svojega stano-
vanja, si je celó izposodil torče na
magistratu! Udeležil se je tudi bakljade.
Ta mož je bil potem tako drzen, da je šel
v Št. Peter, in se tam izdajal za prijatelja
Slovencev! Slovenci, bodite previdni!

* **Pojedino 22. marca**, katero je priredil goriški župan v čast izvoljenim laškim

poslancem, bodo morali plačati goriski davkoplačevalci, kajti strošek za isto je bil županu odobren pri zadnji mestni seji! Tako se torej sušmari z denarji davkoplačevalcev! Ali bodo ti molčali? Ako hočejo razni gospodje dobro jesti in piti, naj tudi — plačajo.

*Ta je pa debela! — „Sentinella“ je pisala, da Slovenci so dolžni goriškim trgovcem nad milijon goldinarjev in ako bi hoteli torej ti trgovci postopati proti Slovincem bi jih spravili vse na boben! — Da so Slovenci nekaj dolžni, je resnica, a tako visoko svoto gotovo ne, kajti premoženje vseh goriških trgovcev ne odvaga milijon goldinarjev, — in kar imajo, so vse dobili iz slovenskih rok. Ako se bodo Slovenci le eno leto trdno držali, pojde že polovica laskih trgovcev — na boben.

* „Bav-bav“. — Ker se je mestni magistrat zbal, da bi v Gorici razsajali Slovenci, kateri pridejo k naboru, je c. kr. okrajno glavarstvo odločilo, da se vrši nabor v slov. šoli v Podturnu in na Goriščeku pri Vaňeku! Tudi to je znamenje časa!

* **Spediter G. Ferd. Resberg** nam je naznanil, da preklicuje svoj oglas v zadnji „Soči“ v kolikor se dostaja ponudbe radi spedicij, ker ne mara delati ovir pri ustanovi slovenske spedijske poslovnice g. Hvaliča, kateremu so že izkazali zaupanje nekateri Slovenci. — Ta čin nepristranskega in nesebičnega moža je hvalevreden. Ker inu gosp. Resberg razun velike zaloge moke, žita itd. tudi zalogo soli, kojo so kupovali naši trgovci z dežele navadno pri enem ali drugem laškem trgovcu, priporočamo, naj isto kupujejo pri njem, a spedijske reči naj poveravajo gosp. Hvaliču!

* **V Podčavenski občini** agitujejo narodnjaki pri tamošnjih kmetih, da naj isti ne jemljó sviloprejk pri Italijanih. Tudi prodajalničarje svaré, da naj ne kupujejo blaga pri laških trgovcih. Več Podčavencev nas pismo prosi, da izrečemo zahvalo dotičnim rodoljubom, ki se trudijo in delujejo za naše geslo: Svoji k svojim! S tem torej ugodimo njih želji in želimo, da se tudi drugod Slovenci trdno drže tega gesla.

* „Telovadno društvo Celjski Sokol“ omislilo si je letos lastno društveno zastavo, katero blagoslovi o binkoštnih praznikih dne 6. in 7. rožnika 1897. Ob ti priliki priredi veliko ljudsko veselico na prostem, pristopno vsem slojem in tekmovalno telovadbo vseh jugo- in severoslovanskih sokolskih društev. — Natančni vsprej in vse podrobnosti se objavi pravočasno po časopisih.

* **Odbor „Goriškega Sokola“** je sklenil v svoji zadnji seji, da pošlje v Celje k veliki sokolski slavnosti povodom blagoslovljenja zastave „Celjskega Sokola“ z ozirom na daljavo in na ubožne razmere „Goriškega Sokola“ le malo deputacijo.

* **Tovarno vinskega kisa** ima v Gorici tudi naš rojak g. K. Makuc v Robatišču št. 20. Priporočamo ga toplo našim rojakom.

* **Opozarjamo naše čitatelje** na oglase zadej, da se o priliki praznikov poslužijo le pri naših trgovcih in obrtnikih.

* **Svoji k svojim!** — Iz Plavij nam pišejo: „Neki mladenič iz Plavij je kupil pri goriskem Lahonu klobuk. Naši mladeniči so to izvedeli; zložili so potrebni denar in odkupili klobuk od mladeniča. Na to so ga

nesli v procesiji iz vasi na prosto in so ga zažgali med petjem in vriskanjem velike množice naše nadobudne mladeži. Na to so zložili še za „Slogine“ zavode 4 gld.

*** Ne pustimo se več — imeti „za norca“!** Od vseh strani slišimo, kako se zdaj, ko je treba zopet solde služiti, opravičujejo goriski laški trgovci, obrtniki, odvetniki, zdravniki itd., da so nedolžni na poslednjih dogodkih proti nam Slovincem.

Še pred 8. dnevi so pisarili v svojih listih, da se ne upajo iz mesta iti mej surove slovenske okoličane; zdaj pa se že povsod brez strahu vozijo po deželi in nadlegujejo celo duhovnike, naj jih priporočajo in zagovarjajo. Kdo se ne spominja več, kako so se ponášali ti ljudje leta 1884. proti nam in podpisovali protest proti dovoljenju za blagoslovljenje zastave našega prekoristnega podpornega društva! — Kdo ne ve več, kaj so zopet leta 1889. uganjali, da nam bi bili zopet onemogočili nedolžno in sveto opravilo, blagoslovljenje zastave!

A vsakokrat imeli so dovolj hinavščine, da so se našemu dobremu in prepohlevnemu slovenskemu ljudstvu zlizali in ga zopet zvalili na svoje limanice.

Koliko zasramovanja, zaničevanja, blatenja, obrekovanja, podtikanja, izzivanja, zaprek in nevarnostij pa smo morali ves čas potem prestatiti od teh ljudi, ki vsaki dan dobivajo zaslužek od nas! — Celo tako zvičajni in hudobni so proti nam, da kar hudobnega oni nam store, pisarijo v svojih časopisih, da smo storili mi njim, da tako svoje rojake še bolj razdražijo proti nam in slepijo svet.

Ni jim bilo dovolj zlobnosti proti nam v „Corrieru“, ustanovili so še večjo hudobo „Sentinello“. Kar pišeta ta lista, je tako grozno ščuvalno in izzivno, da, ako bi slovenski list tako pisal proti Lahom, bi ga državni pravdnik nikoli ne pustil na beli dan. In ta lista podpirajo in hlastno prebirajo listi Goričani, kateri vsaki dan iščejo zaslužka od nas Slovencev.

Vse te zlobnosti pa je naše dobro ljudstvo hladnokrvno trpelo in dalje redilo gade na svojih prsih. Prav zato pa so si Lahji o poslednjih volitvah upali uganjati proti nam tolike drzovitosti in zdivjanosti.

Ako bi bili Slovenci v prejšnjih časih vstrajali v pričetem odporu, bi nam ne bilo treba vživati poslednjih grenkosti. Kakor pa so naši zatiralci nekdanj lazili in postajali pohlevni, kedar smo jim v trgovini, obrtniji itd. pokazali zobe, prav tako se nam dobrikajo tudi zdaj in se delajo nedolžne. Celo zagrizeni „Corriere“ in strupena „Sentilla“ pišeta, da slovensko ljudstvo je dobro, pohlevno in da z njim je lahko shajali; le nekoliko dražilcev je mej njim, da ga hujskajo itd.

Tako se dobrikajo zdaj, ko vidijo, da so nas zbudili k odporu. Tesno jim je pri srcu, ko vidijo, da izgubljajo odjemnike in obiskovalce. Vendar, kakor smo izvedeli, upajo, da kmalu pride zopet vse na staro pot ter se tolažijo s tem, da Slovenci smo že večkrat tako zavreli, a v par tednih zopet vse pozabili in kakor pred radi k njim zahajali. Bomo videli! Nadejamo se, da kruto postopanje nasprotnikov proti nam je zdaj vendar že toliko pončilo naše ljudi, da ne odjenjajo več od pričetega trgovskega in obrtnega odpora, ker tudi nikakor ne sme več odjenjati, ako nečemo popolnoma postati tujčeva peta. Složno in odločno delati na to, da nihče ne bo več pital z denarom naših nasprotnikov, ampak dajal zaslužek svojim krvnim bratom Slovincem, ker le v tem je naša moč, naš spas in gotova zmaga. Kdor ne stori tega in ne žrtvuje, ni slovenski rodoljub!

Visok gost. — V torek zvečer je došel z brzovlakom v Gorico nadvojvoda Ljudevik Viktor, brat Nj. V. cesarja. Nastanil se je v hotelu južne železnice. Drugi dan je sprejel deputaciji Rdečega križa in gospinskega društva za podporo ranjenih vojakov. — Potem je šel ogledat bolnišnico in semeišče. — Posetil je deželnega glavarja v Št. Petru, grofa Franca Coroninija, Matildo gro-

fico Coronini in še druge. — Od 4 do 5½ pop. sta svirali vojaška in mestna godba pred hotelom. Zvečer je bil banket pri baronu Juriju Locatelli v Št. Petru. — Nadvojvoda je odpotoval včeraj predpoldne v Trst.

Osebnosti. — V sredo zvečer je umrl v Št. Ferjanu č. gosp. vikar Anton Gregorčič, rojen na Vrsnem dne 17. januarja 1824. Veliko let zapored je služboval v Št. Ferjanu, kjer je legel tudi k večnemu počitku. Naj počiva v miru.

V Metliki je umrl 30. marca c. kr. notar g. Fran Stajer, znan v prejšnjih letih na Vipavskem; star je bil 43 let. — Drugič poročen je bil z g.čno Matildo Božič, bivšo učiteljico na „Sloginih“ zavodih v Gorici. — Žalostni udovi naše iskreno sožalje!

Imenovanje. — Sodn. askultant g. M. Fabjan je imenovan sodn. pristavom v Ajdovščini. Čestitamo!

Iz Kopra so pobegnili 9. t. m. skoro vsi slovenski učiteljski kandidati; kakih 30 jih je ušlo skrivaj okoli 2. popoldne, drugi pa davi s parnikom, ker niso varni svojega življenja. Evo kanibalske razmere v Istri! In laški poslanci se drznejo še interpelovati. — Tamošnji ravnatelj je za vse pritožbe slov. učiteljsčnikov slep in gluhi. S tem gospodom se bo treba obsirneje pečati. Na svidanje.

„Slovenska krščansko-narodna zveza“ se imenuje novi klub, v katerem so naši poslanci. Danes popoldne smo prejeli brzojavko, ki naznanja, da ta klub šteje 36 članov, in sicer: 16 Slovencev, 11 Hrvatov, 7 Rusov in 2 Čeha. Načelniki so: Bulat za Hrvate, Barwinski za Ruse in Šusterskič za Slovence. (Ali ni bilo drugega moža med Slovenci?!) Člani parlamentarne komisije so: Biankini, Ferjančič, Gregorec, Laginja.

Dveh Srbov torej ni v tej zvezi? Obžalujemo!

Častna občana. — Občinsko starestinstvo v Sv. Križu na Vipavskem je imenovalo častnim občanom državna poslanca gg. dr. Antona Gregorčiča in grofa Alfreda Coroninija v znak hvaležnosti na dosedanjem delovanju v blagor naroda slovenskega sploh in vipavske doline posebej. — Čestitamo!

Pozor rojaki na deželi! — Naši mali trgovci na deželi kupujejo blago pri najbolj zagrizenih nasprotnikih. To mora nehati! Kdor ne bo tega hotel, mu bo treba dati dober nauk s tem, da ga odjemalci pustijo. — Mi smo pripravljeni dajati vsa potrebna pojasnila. Le složno!

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode so došli darovi: Županstvo Črniče prispevek za l. 1896. in 1897. gld. 40. — Rakovšček in Ursič kot izraz veselja radi zmage koroških Slovencev 1 gld. — Dolenc Avg. v Ajdovščini gld. 1:50. — Pravnik Gabrijelčič F. v Kanalu 1 gld. — Žagarski pevec na pustni večer gld. 2:50. — Pri žetvi Jož. Muniha v Podbrdu gld. 4:70. — Lovre Angeli v Kanalu nabral na pustni večer v veseli družbi 3 gld. — Pri plesni zabavi v dvorani Franca Bratina v Ajdovščini zložili rodoljubi in rodoljubke 6 gld. — Pri večkratnem snidenju vesele družbe v Šempasu na pošti se je nabralo 4 gld. — Mons. Fr. Avg. Košuta o priliki svojega ozdravljenja 10 gld. (Bog daj dolgo zdravje!) — Po volitvi v veleposestvu v Mirnu je zbrala narodna družba gld. 25:50, in sicer: Pavletič Josip, Faganel Karol in Jakilj Andrej po 5 gld., Mermolja Jos., Faganeli Miha in Lokar Ivan po 2 gld., Jakilj Franjo, Pavletič L., Nance in Polde po 1 gld., Pavlin 50 kr. — Trgovec Jos. Makuc v Gorici gld. 2:50. — Goriski fantje pri sprehodu v Pevmo in Št. Maver gld. 2:04. — Prof. Plohl 2 gld. — B. + M. gld. 1:50. — Jožef Cigon, cerkovnik 60 kr. — Blažon Franc, uradnik, za 3 m. 3 gld. — Bežek Viktor, prof., za april 1 gld. — Rosanc Simon, trg., za april 1 gld. — Kavčič Josip, not., za mare in april 2 gld. — Goljevšček Jos. 2 gld. — Ivančič Josip, prof., za 2 m. 10 gld. — Šantel Ant., prof., za 2 m. 2 gld. — Bolko Leop., velepos. za 4 m. 4 gld. — Koren Anton, trg., za 2 m. 2 gld. — Kopač Jernej, svečar, za 3 m. 1896. 2 gld. — Neimenovan 9 gld. — Za lep po-

klon na kolodvoru 8. 4. gld. 2 — Bumbarj pri Vaneku 1 gld. — Bovčan, Kobaridec — Mlinščan, Kobdiljec igrali tarok z „judom“ in ker ga niso mogli razdeliti, podarili gld. 5:68 — V narodni krčmi gos. Ivana Gleščič-a v nunski ulici nabral „Krokarski klub“ pri igri „Domino“ 3 gld. 12 kr. V isti krčmi nabrala g.čna Josipina Repenšek, po domače „Pepca Petelinčkova“ 5 gold. (Darovali so: Jurij Može gld. 2:50, Iv. Dekleva 50 kr., T. H. 50 kr., Ivan Gleščič 50 kr., Saunig 20 kr., Ferd. Zarli 20 kr., I. Rajer 20 kr., Pepca Petelinčkova 15 kr., Ivan Cijan 10 kr., Peter Drašček 10 kr., N. N. 5 kr.) skupaj 8 gld. 12 kr., katero svoto nam je izročil g. F. H. — Nabrali pri svatbi „pri Kontu“ v Dornbergu gld. 1:50. — (O isti priliki se je nabralo tudi 75 kr. za vdovo Črnigojevo ter 75 kr. za žensko podružnico sv. C. in M. v Dornbergu, katera zneska sta bila osebno izročena strankama). — Čepovanci zložili v gostilni županovi, praznovaje novi, slovenski poštni pečat 3 gld. 70 kr. — Dr. Fran Kos v G. 5 gld. — Županstvo občine Kanal 10 gld. — Pri poroki Faletiča Mihaela z Marijo Šurm na Livku dne 27. febr. se je nabralo 7 gld. (Dal Bog sreče!) — Goričan zbral v veseli družbi Hrvatov iz Hrvatske, Slavonije in Dalmacije v „gostioni“ vrlega Kaštelana Ante Popariča 7 gld. (Slava bratom Hrvatom! Hvala srčna!)

Za nesrečne žrtve v okolici smo prejeli iz Mirna 5 gld.

Za Volaričeve sirote smo prejeli 4:50, katere so zbrali učitelji in učit. prijatelji na Grešnicah pri Vojniku na Štaj.

Presrečna hvala blagim dobrotnikom!

Kaj je bilo? — Goriske ječe so bile dvakrat prenapolnjene z mladeniči in možmi iz okolice; zdaj se skoro že vsi na svobodi. — Goriska lahonska druhal je imela „zadosčenje“, da so bili „ščavi“ pod ključem. — A kaj je bilo? Nič, nič in nič! Danes ne moremo še govoriti natančneje, kakor bi želeli; toda govorili bomo, ko pride pravi čas za to, da bo nekaterim gospodom šumelo po ušesih!

Naš narodni voditelj dr. Gregorčič, je tudi mej Furlani visoko cenjen. V dneh golitev se je v marsikaterem krogu laške gospode opazilo in pritrjevalo: „A noialtri italiani ci manca per guida un Gregorčič, il quale disinteressato si sacrifica tutto per la sua nazione. Invece noi italiani abbiamo per caporione un uomo il quale ci ha tradito la patria già cento volte!“

Slovenci na Goriskem naj bodo toraj ponosni da imajo voditelja, kateremu se celo nam nasprotna stranka z vsem spoštovanjem globoko klanja. Živio Gregorčič!

Drobiž o razmerah v Gorici in okolici. — Doslej smo obelodanili že mnogo slučajev, ki dokazujejo, kako mirno in lepó se vedejo naši Lahji, kakor trdijo celo uradni stroji. Naj danes podamo še nekaj drobiža, ki v celoti mnogo pové.

Vodstva „Sloginih“ zavodov in zabavišč so naznanila predsedništvu „Sloge“, da otroci nimajo nikdar miru, da so napadani in zasramovani; vodstva prosijo pomoči. Stariši so se obračali s pritožbami tudi na redarstvo, ali brez uspeha.

Enako se godi osebju „Sloginih“ zavodov, zlasti g.čnam učiteljicam, ki so bile pogosto napadane in zasramovane.

Soprogo nekega odličnega Slovence je svojat zasramovala s „porca sciava“. Kaj bi naredil vsak častnik, ako bi njegovo soprogo takó zasramovali? Ali bi ne potegnili sablje in bi lopove kaznoval na licu mesta? — Slovenci pa smo v takih slučajih brez pomoči. Le s pričami podprta tožba bi dala malo zadosčenje! A kdo se bo tožaril s podkupljeno poulično svojatjo?

Enako se godi hčerki slovenskega profesorja, ki je učiteljica, tudi ona je bila že večkrat na ulici zasramovana. (Dalje zaplenjeno).

Črtice o volitvah v veleposestvu. — G. Ignacij Kovač iz Ajdovščine je vprašal v svoji gostilni v Ajdovščini navzočega g. Ivana Lebana (15. marca): „Kako stojimo v veleposestvu?“ Na to mu isti odgovori, da dobro in to tem bolj, ker smo že pred šestimi leti zmagali. A g. Kovač mu je odvrnil, da bomo

gotovo propadli, in sicer radi tega, ker g. And. Kocjančič iz Podgore deluje na svojo roko proti kandidatu slov. veleposestva, grofu Alfredu Coroniniju. To se je tudi v resnici zgodilo. G. Kovač je bil namreč dan poprej v Gorici, kjer je izvedel okoliščine, vsled katerih smo morali gotovo propasti.

14. marca se je bil pripeljal v Črniče pisar tukajšnjega odvetnika-žida dr. Luzzatta. Obiskal je najprej g. Pignatarija, potem odšel k nadžupniku po neka spričevala, od tam pa se je zopet vrnil k g. Pignatariju, kateremu je naročil, da pride pred volitvijo za veleposestvo k njemu v hotel „Angelo d'oro“. G. Pignatarij se je izrazil po volitvah, da se mu je od nasprotni strani govorilo, da bi mu dobro stalo 5 njiv travnika. — Tudi se je isti izrazil, da bi se bil prodal, ako bi bil vedel, da propademo z 20 glasovi. G. P. je tudi povedal, da je prejel od nekega veleposestnika s tolminskega glasovnico, s katero naj bi šel volit, ker dotični sam ni imel časa. Pri neki priliki se je izrazil g. P. proti g. Kosovelu in Lebanu iz Črnič: „Kosovel, zakaj niste mešetarili, da bi bila prejela za tisto glasovnico 1000 gld.? Dobro bi bilo vsakemu 500 gld.“

Ekscelenca Franc grof Coronini, veleposestnik in župan v slovenskem Št. Petru, deželni glavar itd., ki vedno trdi, da je nad strankami, ni glasoval samo tajno, kakor vsak drug naš nasprotnik proti Alf. grofu Coroniniju, temveč odprtim listkom, držeč ga proti dr. Pajerju, za liberalnega dr. Verzeznassija.

Za godbo 22. marca sta korakala č. gg. Nanut in župnik Baubela iz Podturna, ki je tudi svoje stanovanje demonstrativno razsvetlil v čast izvoljenemu liberalcu. Druhal pa je pred župniščem v eno mer kričala: Eviva Baubela.

— K Janezu Rijavicu od r. Justa, h. št. 33 v Ozeljanu, je pripeljal fujaker Grusovin hlapca pl. Pauletig-a, prodajalca žita v Gosposki ulici. Hlapec je prašal na mitnici pri Lijaku mitničarja Tomaža Mervica za stanovanje Rijavčevo, netjaka pl. Pauletiga. Ko mu mitničar pove, da stanuje za cerkvijo, je rekel hlapec: „Stric je na smrtni postelji in ga kliče k sebi“. To je slišal tudi g. Anton Štrukelj, posestnik in krčmar na Lijaku, občine Kronberg. Rijavec se ni udal hlapčevemu prigovarjanju in rekel, da je oddal pooblastilo za grofa Alfreda Coroninija. Pl. Pauletig pa je čakal izida tega opravila v krčmi v Tivoli.

— Žid Amadeo Bolaffio je v kazenski preiskavi radi cerkvenega vina v Kronbergu in torej ni imel pravice voliti.

— G. Ulrika Golja, veleposestnika v Dornbergu, je nagovarjal prodajalec jestvin Giuseppe Cossar, via Vogel, 16, čegar žena je od Balohov iz Dornberga, sledeče: Ceste vdobit danes za eno dobro bandimo?

— Mulitsch (Mulič) Karlo via Morelli 18, posestnik fužine v Batujah, je nagovarjal g. Pečenka iz Pekla pri Rihembergu, da naj da svoj glas dr. Verzeznassiju.

Vsi „sciavi“ morajo priti k meni, se je izrazila ošabno gospa Turell, katera ima pekarno v Rabatišču št. 10 in kojoj Slovenci predobro podpirajo. Dne 22. pr. m. pa je baje plesala samega veselja pri razsvitljenih oknih. Mi smo že enkrat opozorili Slovence na predrznost te prodajalke in danes to zopet ponavljamo, nadejaje se, da nam je ne bo več treba priporočati, posebno ozirom na to, ker imamo obilo narodnih pekov v Gorici. — Dostavljamo, da ona največ razpečava kolače o priliki birme in praznikov. Slovenci na deželi in v mestu, obrnite hrbet vsem svojim ošabnim nasprotnikom ter nesite vaše groše le pekomo-narodnjakom!

Ne podpirajmo nasprotnih gostilničarjev. — Neki pošten Lah, Goričan, kateri spoznava zagrizenost goriških hujskačev, nas je naprosil, da prikažemo v pravi luči tudi gostilničarja Brumata v ulici Franc Jožefa. Ta mož zabavlja vendno proti Slovincem in se norčuje iz njih. Njegov brat se piše „Brumati“ in je sodelovalec „Sentinella del Friuli“.

Iz najbolj zapuščenega avstrij. kraja — iz Uknja — ob italijanski meji smo dobili ustmeno prošnjo do državnih poslancev, naj bi se potegovali za zgradbo državne ce-

ste tokraj meje, kajti ljudstvo tamošnjega okraja se ne more nikamor ganiti. Ceste na tej strani nima, a čez mejo sedaj ne more, ker je zaprta.

Zavednost nekaterih slovenskih krčmarjev z dežele. — Doznali smo za dva slučaja, ko sta prišla v Gorico kupovat vino dva krčmarja z dežele. Oba sta bila — se ve, ne skupaj, — v slovenskih zalogah vina, vino pokušala, pogajala se — in slednjič sta kupila pri Bolaffiju, to je pri onem možu, kateri je bil proti našemu kandidatu v veleposestvu! — Opozorjamo zadnjič vse take krčmarje, kateri kupujejo vina, naj to store edino in samo pri naših založnikih, ki so gg. Ivan Dekleva, Anton Pečenko ter vinarско društvo v Gorici. Tisti krčmarji pa, kateri se ne bodo držali narodne discipline, bodo bojkovani brez milosti! — Torej zopet: Svoji k svojim!

Kako se godi Slovincem v Gorici? Dne 5. t. m. se je zgodilo, da je bil napaden od Lahov nek hlapec, Slovenec, ki se zadržuje pri „Rajhu“. Lahi so mu razbili glavo.

Dne 6. aprila t. l. je bil natepen hlapec, Slovenec, ki služi pri trgovcu Kastelizzu na Piazzutti. Natepli so ga baje sam gospodar in njegova dva brata tako, da je padel v nezavest in so ga morali spraviti v postelj. O tem dogodku je bil obveščen nek goriški zdravnik, naj pride pogledat, kaj se je zgodilo z ubogim hlapcem, ker g. K. ni hotel poklicati svojega zdravnika, da ne pride na dan vsa reč. Pri Kastelizzu kupujejo največ Slovenci — in radi tega jim toplo priporočamo, da se izognejo takih trgovcev, kateri naše ljudi tepó! O tem ni „Corriere“ sročil.

V ulici S. Antonio št. 6 je slovenski pek in rodoljub Jakob Gerbic. Ker ne trobi v laški rog, so ga zapustili nekateri laški odjemalci, po katerih se pa ne joče. Priporočamo našim rodbinam v tem delu mesta, naj podpirajo torej tudi oni le svoje ljudi, posebno pa g. Gerbica, Draščeka itd. Svoji k svojim!

Slovenci, le vstrajajte! — Čujemo, da se laški trgovci že jočejo, da, celó pišejo pisma rodoljubom na deželi, naj bi zopet pri njih kupovali. Rotimo naše rodoljube, naj vstrajajo na svoji poti ter naj se ne vračajo več v štacune, katere so zapustili! Bodimo enkrat močje in ne dajmo se teptati! Le tako jih naučimo spoštovati našo narodnost! Dokler vsi taki trgovci, katere smo zapustili, ne postavijo na svoje prodajalnice slovenskih napisov — bodimo daleč od njih! — Svoji k svojim!

„Sadjarsko društvo“ v Tolminu razvija kaj živahno svoje delovanje. V drevesnici je že več dni po 10 do 15 delavcev: jedni cepijo, drugi plevejo, tretji sade divjake itd. Društvo vsadi letos zopet 5000 divjakov. Tako je že v drevesnici 15.000 drevesc, 5000 lani cepljenih. 5000 se sedaj cepi in 5000 divjakov. Društvo blagodejno vpliva ne le s pomnožitvijo sadonosnega drevja mej ljudstvom nego tudi s požlatnijo že zasajenih dreves, s poukom in zanimanjem. Društveni tajnik A. V. je razdelil mej občinstvo na stotine zlahtnih cepičev, mladina se uči saditi in cepiti, ljudstvo vsak dan poprašuje po drevesih in cepičih, društveniki se množe. — Sadjarsko društvo bode imelo v nedeljo 25. t. m. po večernicah v Tolminu občni zbor. Upati je, da se vdeleže občnega zbora vsi društveniki in vabljeni so tudi prijatelji sadjarskega napredka na Tolminskem. Na občnem zboru pogovorimo in poučimo se za še živahnije in uspešnije delovanje v prid in povzdigo sadjarstva v našem okraju. Pri tej priložnosti si lahko vsakdo ogleda drevesnico. Na veselo svidanje tedaj! Natančen usporod se objavi kasneje.

Tržaški župan — potrjen. — Cesar je potrdil izvolitev dr. Karola Dompierija županom tržaškim; slavnostno umeščenje istega se je vršilo v sredo 7. t. m. opoldne.

Dopolnilne volitve za trgovsko in obrtniško zbornico se razpisane. Uradni razglas objavlja imena članov, ki imajo izstopiti, in določbe o volilni pravici. Imeniki volilcev so javno razgrnjeni v zbornici in v davkariji. Za ugovore je določen rok 14 dni.

Našla se je 5-goldinarska znamka za solnino (Schulgeldmarke) v Gledališni ulici. Kdor jo je izgubil, oglasi naj se pri Henrikju Trpinu, oziroma Antonu Trpinu, krčmarju v Podgori.

„Goriška ljudska posojilnica“ napreduje z velikanskimi skoki. V prvem letošnjem četrtletju je dosegla že lanski pololetni promet, namreč okroglo $\frac{1}{4}$ milijona gld. Ako pojde le v tem razmerju naprej, doseže posojilnica letos — milijon gld. prometa. Toda posojilnica bi celó daleč preseгла milijon gld. prometa, ako bi imela vedno dovolj denarja na razpolago. Takó pa je morala odkloniti prošnje do 25.000 gld. posojila edino zategadel, ker nima dovolj denarja na razpolago.

„Goriška ljudska posojilnica“ je najvažnejši zavod Slovencev na Goriškem; v njo stavljamo lahko lepe nade za prihodnost, ker bo naša najtrdnjša zaslomba. — Zató pa naravnost pozivamo rodoljube, ki imajo denar naložen pri tujih zavodih, da ga prinesó v „Goriško ljudsko posojilnico“, ki je tako zanesljiv zavod kakor vsak večji tuji denarni zavod. V slogi je moč!

„Prvaški Sokol“. Vsled dolgotrajnega in vstrajnega društvenega napora in raznih utokov je slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici s svojim odlokom od dne 2. aprila t. l. št. 4583, na odlok visokega c. kr. ministerstva notranjih zadev od dne 11. februarija t. l. št. 32078., dovolilo društvu društveno opravo (nošo). Neprecenljiva hvala za trud in to pridobitev gre vrlemu rodoljubu odvetniku dr. Gregorinu v Trstu. Na zdar!

Slovanom sploh, Slovincem pa posebej priporočamo, da odsedajo v „Grand Hotel Suda“, ako kdaj pridejo v Gorico. Lastnik hotela, g. Suda, je brat Čeh in kot tak nam je prijatelj v vsakem pogledu. Lahi in židje izbegavajo njegov hotel in ga uprav radi tega priporočamo vsem Slovanom-popotnikom! —

Bojkot so napovedali goriški Lahi gostilničarki „pri Lizi“ (zlatem križu) v Kapucinski ulici, gospé Mandler, in sicer radi tega, ker ni hotela razsvetliti svojega stanovanja dne 22. marca. Gospa Mandler, po rojstvu Nemka, ni mogla drugače storiti, ako ni hotela razžaliti Slovencev ne samo v Gorici, nego tudi one z dežele, kateri pri nji odsedajo. Upamo, da ji ne bo žal po takih gostih, radi katerih so se izogibali celó Slovenci njene gostilne. Okoličanski Slovenci, naj bi odsedali tudi zanaprej rajši pri njej, nego pri kakem nasprotnem krčmarju!

Lepaki v Gorici. — Tajnik okrajne bolniške blagajno, predobro znani Travan, je dobil privilegij za nalepljanje lepakov po goriških voglih. — Mi ne moremo umeti, kakó se je moglo dati ta privilegij človeku, ki je široko znan po svoji strastni zagrizenosti proti vsemu, kar je slovensko. — Radovedni smo, kakó bo s slovenskimi lepaki. Pravijo to in ono, no, bomo videli!

Za kadilce. — Lahonska „Sentinella“ je škandalozno napadla Lebanovo tobakarno nasproti ljudskega vrta in odsvetovala svojim ljudem, naj tam ne kupujejo. — Slovencev dolžnost je, da smodke tam kupujejo. Sicer je več slovenskih tobakaren v Gorici! Te na znanje onim, katerim je vsejedno, ali kupujejo smodke tu ali tam! — Pride čas, ko lahani se suhega listja ne dobé, da bi kadili! Vsi delajmo na to!

Posnemajmo jih! — Naš tiskar je rabil pri volitvi 18. marca voznika št. 64 (Jožef Čotar). Revolverblatt goriškega poba-linstva je takoj napadel tega voznika, češ, da on edini je postregel g. A. Gabrščeku. In odsvetoval je svojim ljudem, naj se ogibljejo voznika št. 64. — Na to je voznik spremenil številko v 36, ali takoj je to prišlo zopet v „Revolverblattu“ s pozivom, ne se posluževati tega voznika. — No, ako bi vozniki čakali na goriške lahone, bi imeli ubogo malo zaslužka, Vseh Slovencev dolžnost pa bodi, da lahani še peš ne bodo mogli hoditi po tej zemlji! — Priporočamo voznika 39. in 64.!

Kdo piše v „Corriere“. — „Soča“ ne sme poročati resnice o nemirih na deželi, lahonski listi pa smejo lagati in obrekovati, kolikor se jim poljubi. — Toda

„Corriere“ prinaša tudi taka poročila o dogodkih v mestu in posebno v okolici, katerih ne more dobiti nikjer drugje nego pri gorški policiji. Imamo dokaze, da v „Corrierovih“ člankih so podane dobesedno take misli in trditve, katere so že prej pripovedovali vitez Bosizio, komisar Prinzig in Contin! — V tem pogledu se nahaja „Corrierovo“ uredništvo v pisarni goriske policije. Ako se pa peča g. Contin s takimi posli, potem ni čuda, ako ni imel časa, da bi bil preslišal uboge ujetnike, katere je spravila pod ključ edino le slaba volja naših nasprotnikov.

II „Corriere“ in njegovi poročevalci. — V zadnjih svojih številkah poroča „Corriere“ natančno (!) o rečeh, katere so se godile z unaj Gorice, čeprav njegov poročevalec gotovo ni bil zraven, ko so se dogajali opisani čini (!?) Ravno tako je z neko gotovostjo sporočil, da je Slovenec, dijak Žigon, ubodel že večkrat proslulega Valentinuzzija ter sploh je znal obsirno sporočati o najmanjši zgagi, katera ni šla na roko njegovi in njegovih zagovornikov politiki. Kar se je godilo proti Slovincem, tega ni videl in tudi ni dobil nikakega sporočila od strani, katera ga je obvestila o dogodkih v Št. Andrežu, Podgori, Št. Petru in obeh Vrtojbah. Res čudno! Kar se je zgodilo njemu pod nosom — tega ni videl! Ni sporočil nič o dogodku 25. marca pred hišo št. 28 v ulici Formica, kjer je bil uboden neki Slovenec in k temu še vojak samo radi tega, ker je izustil besedo „živio!“ Ta dogodek je javna tajna v Gorici in zgodil se je v noči mej 9. uro 50 m. in 10. na sredi ulice. Vojak je šel v družbi enega civilista in razgovarja se je glasneje izustil „Danes smo ga pili — živio!“, To je zadoščevalo, da sta ju napadla dva — v ulici Formica dobro znana — vročekrvneža, in eden teh je ubodel vojaka, na kar sta ubežala. O tem dobro znanem dogodku ne ve nič naš „Corriere!“, a gorisko redarstvo je vendar zaprlo nekatere sumljivce, mej njimi limarja Collassi-ja mlajšega.

„Corrieru“ tudi ni znano, da je nekdo dne 24. pr. m. mej 8. in 8½ uro zvečer šestkrat ustrelil za gg. I. B. in M. T., katera sta šla iz Gorice proti Ozeljanu in se glasno slovenski razgovarjala o baš pretekli volitvi v veleposestvu. To se je zgodilo blizu „Bajte“. Oba sta srečno ušla napadalcu, kateri se je skrnil v gozdu.

„Corriere“ ne ve dalje nič povedati, da so pričakovali našega tiskarja g. A. G. v 28. marca zvečer na voglu ulice Orzoni in Corno nekateri goriski pobalini — mej katerimi je bil tudi eden vojak iz brambovskega polka — in ga hoteli zavratno napasti s kamenjem in palicami. To bi se bilo gotovo zgodilo, da ni stopala za njim večja družba, katera je videla napadalce in preprečila izvršitev. Moremo poslužiti s pričami!

„C.“ sploh ni slišal nobenega žaljivega klica proti Slovincem ne proti državi. O tem govorimo na drugem mestu!

Kdo izziva? — 25. m. m. pri zgodnji maši v cerkvi sv. Ignacija so Italijani, ko je duhovnik Korsič molil slovenski Očenaš in Češčena si Marija, glasno kričali, „che gli vegni un colp!“ Med celo mašo so Lahi godrnjali in kleli. Korsič vabi otroke k nauku, a te, ki pridejo, zapodijo laški faloti iz cerkve, in samo ti, kateri pridejo v cerkev, ko je že Korsič tam, ostanejo brez preganjanja.

Kakó so slepi in gluhi! — Naši gospodje pri glavarstvu vitez Bosizio, komisar Prinzig in Contin so bili že prej, predno sta naznanjala „Corriere“ in „Sentinella“, istega mnenja, da vse demonstracije goriskih Lahov so se vršile dostojno, da ni padla ne ena žaljiva beseda proti Slovincem in zlasti da ni bilo veleizdajskih vsklikov. Take trditve so vrgli v obraz našim veljavnim možem. Ni dvoma, da se je poročalo v enakem zmislu tudi v Trst in na Dunaj.

Ker torej naša redarska in politična oblast ni videla nič ni slišala nič, kar smo morali čuti in prestajati vsi Slovenci v Gorici, a da merodajni krogi ne bodo tavalili po

temi, smo poskrbeli za neštivilno prič in pismenih izjav o demonstracijah proti Slovincem in proti državi. — O škandaloznih demonstracijah proti Slovincem v obče je prič na stotine; jedna sama priča od teh odvaga vse tri imenovane gospode pri glavarstvu. Poskrbljeno je torej za priče o teh-le ljubeznivih psovkah goriske poulične svojati in gosposke багаže: W. Gorizia italiana liberata dai ščavi! Morte ai ščavi! M—da per i ščavi! Fora i ščavi! Abasso ste carogne di ščavi! Brusar i ščavi! Impicarli! — Vrh u vsega tega bo dokazanih nebroj osebnih žaljenj, zasramovanj in psovanj.

Dalje je nad 100 prič za te-le vsklike: W. Italia! W. Garibaldi! W. Re d'Italia! M—da per l'Austria!

Mi smo prav zadovoljni, da naša policija nič ne ve o tem, kar potrdi s prisego več sto ljudi. Po tem dejstvu bodo na Dunaju lahko še najboljše sodili naše razmere v Gorici. Zdaj naj pa gospodje na glavarstvu le dalje trde svojo!

Dostavljamo le še, da vemo tudi za imena nekaterih takih oseb, ki so se drle z enakimi veleizdajskimi vskliki. Toda mi ne bomo opravljali naloge policije v Gorici, da bi škodovali kaki osebi; zato jih tudi ne bomo ovajali. — Toda s celo gromado pisanih izjav goriskih meščanov dokažemo to, kakó grozno da so slepi in gluhi naši gospodje pri glavarstvu. Seveda jim taki dokazi ne bodo ljubi, toda zdaj je kocka padla; med njimi in Slovenci je nastal nepremostljiv prepad, zato ponehajo vsi obziri.

Laška nestrpnost. — Med onimi veleposestniki v mestu, ki so imeli veliko trpeti od meščanov radi tega, ker niso hoteli oddati svojega glasu kandidatu političnega društva „Unione“, ampak so imeli dovolj poguma in stalnosti, da so glasovali za gospoda Alfreda grofa Coroninija, je tudi gospa Katarina Fischer, ki ima svoje posestvo na slovenskih tleh, a se peča v mestu z umnim vrtnarstvom. Svojo prodajalnico zvezih cvetlic in vencev ima sedaj do 1. maja nasproti gledališki kavarni, a potem v svoji hiši Via ponte nuovo. Imenovano gospo so pregovarjali različni činitelji, da bi prelomila dano besedo ter glasovala proti našemu kandidatu; a ker ni to pomagalo, napadli so jo na nečuden brutalen način v laških listih ter grdo obrekovali. Dolžnost je torej vsakega Slovence, ki rabi sveže cvetlice, vence in druge izdelke umetnega vrtnarstva, da jih naroči pri imenovani gospi in to tem bolj, ker je tvrdka Fischer jako solidna in zanesljiva.

Kdo jim je povedal? — Naši gospodje na glavarstvu so preiskovali, kdo neki je povedal ljudem na deželi, kateri veleposestniki so glasovali z Lahi, da je potem demonstriralo proti njim. Iskali so prave „Urheberje“ po receptu „Corrierovem“. Čudno, da niso nekaj takó domnevanih „Urheberjev“ deli kar pod ključ! To bi bilo radikalno! No, o teh rečeh bo še govora na drugih mestih. — Zdaj pa gospodom jedno vprašanje: 1. t. m. zjutraj so spustili iz ječe 13 nedolžnih mladeničev; že dve uri poprej je čakala pred ječami množica goriske mularije, da je mladenice — zasramovala. Kdo, vprašamo, kdo je razbojnal po mestu, da bodo mladeniči izpuščeni ob določeni uri?

Goriški župan — pekovski mešetar. Soproga peka Glessiga v Raštelu je rekla dne 23. pr. m. po izvolitvi nasproti svojim delavcem-Slovincem te-le razžaljujoče besede: „Mostri de sciavi, gavè ciapada così (pokazavši jim dolgi nos), andè comandar in montagna“. Vsled teh besed so odpovedali službo vsi štirje Slovenci-pomočniki. Gospa se je šla pritožiti k vsemogočnemu Bombigu in ilustrisimu goriskemu. Ta je preskrbel druge delavce, Italijane iz Vidma, ter jih pripeljal na delo onega istega dne, ko so imeli izstopiti Slovenci. Ne vemo pa iz katerega vzroka, eden delavec je pobral sila in kopita že prvega, drugi družega, tretji tretjega dne in četrti pa menda tudi uteče. Tako je gospa Glessig jokaje: „poveri noi, povero nostro pan, perderemo tuti aventori“ itd. zopet morala poklicati Slovence, da ji

pečejo kruh. Peči kruh in prodajati „brustölline“ in „limonado“, na kar so navajani Lahi, je velik razložek. — To je bil prvi „fiasco“ najnovejšega goriskega mešetarja brez patenta!

Razpis službe. — Deželni odbor poknežene grofovine goriske in gradiške razpisuje izprazneno mesto deželnega tajnika z letno plačo 1200 gld. in, dokler se ne prekliče, z 10 odstotno draginjsko priklado. Če bo po preteku enega leta deželni odbor s službovanjem zadovoljen, vkrene stalno podelitev službe ter zadobi tajnik pravico do 10 odstotnih plačnih poviškov do dopolnjenega 25. leta službe in se mu bodo vstevala leta za pokojnino po določenih veljavnih zakonov. Prosilcem je dokazati, da so končali politično pravne studije, da so popolnoma večji slovenskega, italijanskega in nemškega jezika in da so si v dosedanjem službovanju prisvojili sposobnost v konceptu in pisarničnih poslih. Prošnje je podati deželnemu odboru do konca maja t. l. Državni uradniki, ki bi se hoteli oglasiti za službo, naj pošljejo svoje prošnje po načelnikih dotičnih uradov.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Dne 27. m. m. se je sešel državni zbor. Tolikega zanimanja že dolgo ni bilo za poslansko zbornico kot ta dan. Galerije so bile do zadnjega kotička prenapolnjene, med radovedneži je bilo mnogo takih, ki bi radi sedeli dolí med poslanci, katerim pa letos volilci nikakor niso hoteli privoščiti tega veselja. Največ zanimanja so obudili socijalni demokratje, kar je čisto naravno, saj je ta stranka prvič zastopana v državnem zboru. Točno ob 11. uri so prišli ministri, njim na čelu grof Badeni, kateri je pozval starosto poslancev, zastopnika olovske trgovinske zbornice, Emanuela vit. Proskowtza, naj prevzame predsedstvo.

Pozvani predsednik je najprej storil obljubo in potem otvoril sejo z daljšim govorom, v katerem je izrekel željo, naj bi se ne primerili politični in narodnostni prepiri ter spominjal poslance na izrek: Slogom rasto male stvari, nesloga pa vse pokvari. Na to je imenoval začasne zapisnikarje, med njimi Slovence dr. Šustersiča, ter pozval poslance, naj storé obljube.

Zapisnikarji so prečitali formale obljube v vseh avstrijskih jezikih, na kar je zapisnikar dr. Bartoli čital imena in so poklicani storili obljubo, vsak v svojem jeziku.

Starosta Proskowetz je potem naznanil, da cesar v ponedeljek opoldne državni zbor slovesno otvori in določivši prihodnjo sejo na torek 30. m. m., zaključil prvo sejo, ki je trajala komaj tri četrt ure.

V ponedeljek, 29. m. m., je Njeg. Velikanstvo s prestolnim govorom otvorilo državni zbor. Prestolni govor omenja razširjenja volilne pravice. S tem je omogočeno, potezati se za koristi vseh krogov. Popolnjenje ustave dobiva svojo važnost po prizadevanju za zdrave socijalne reforme. Prestolni govor povdarja potrebo, da se skrbi za prebivalstvo v materijalnem in kulturnem pogledu in da se ublažijo nasprotstva v okvirju obstoječega reda človeške družbe. Prestolni govor navaja tu razne reforme, katere treba izvesti. Da se rešijo vsa ta vprašanja, ne bodo smela ovirati rešenja istih narodna in politiska nasprotstva. Vspešno rešenje teh vprašanj bo uplivalo blagodejno na vse dežele in vsa plemena. Vlada si bo prizadevala, da odstrani zapreke združenju in da pobijajoče se zahteve privede do sprave v mejah veljavne ustave. Deželnim zborom treba dovoliti večjo svobodo v gibanju.

Glede vnanje politike izraza prestolni povor nadejo, da delovanje vlastij na vzhodu dovede do vspešnega rešenja. Ukrepi vlastij merijo na to, da se ohrani status quo in da se zavrnejo v svoje meje tendencije, nevarne miru. Prestolni govor graja vedenje Grške in svetuje Turčiji, naj odstrani žalostne zlorabe, ki skrivajo v sebi kal vednih nemirov.

* * *

Gosposka zbornica je imela 27. m. m. nenavadno dobro obiskano sejo, v kateri je najprej ministerski predsednik grof

Badeni naznanil, da je cesar imenoval predsednikom gosposke zbornice kneza Alfreda Windischgraetza, za podpredsednika kneza Karla Auersperga in grofa Ernesta Hoyosa.

Predsednik knez Windischgraetz je otvoril sejo z daljšim ogovorom, na kar so novi člani storili obljubo. Po rešitvi nekih formalnostij je predsednik sejo zopet zaključil in določil prihodnjo na sredo 31. marca.

* * *

V poslanski zbornici se je 6. t. m. vršila volitev predsedništva. Predsednikom je bil izvoljen dr. Kathrein z 258 glasovi proti 114, katere je dobil grof Attems; 18 listkov je bilo praznih. Predsednik se je zahvalil na izvolitvi in je obljubil, da bo nepristranski vodil zbornične posle. Pozdravil je zastopnike V. kurije, izreklj nado, da se združijo v plodonosno delo. Govornik želi mirnega sporazumljenja med različnimi narodi na korist razvoja države. Zaključil je svoj govor z navdušenimi „živio“-klici na cesarja. Na to sta bila izvoljena podpredsednikoma Poljak David vitez Abrahamovič in Čeh dr. Kramář. Volitev je trajala tri ure.

Pred to volitvijo je zbornica najprej odobrila tiste volitve, proti katerim ni bilo nikake pritožbe. Schönererjev pristaš posl. Wolf je na to zahteval besedo in ker mu je predsednik ni hotel dati, je naredil velik škandal, kateri je pozneje še trikrat ponovil.

Italijanski poslanci — progressovci so interpelirali vlado radi izgredov povodom zadnjih volitev v Trstu, na Goriškem in v Istri, ter zahtevali, naj varuje Italijane in kaznuje slovanske razgrajalce. — To so naredili po reku: „rečem ti, da mi ti ne poročam“. No, dobili so takoj edino pravi odgovor od strani slovanskih poslancev. Da, predrzni so ti ljudje! Ker imajo na Primorskem vse oficijozne poročevalce na svoji strani, upajo se takó daleč. Toda Slovani nismo spali in bomo znali primerno nastopiti tudi proti oficijozom.

Avstrija. — Položaj in veljava ljudskošolskega učitelja v Avstriji sta se precej izboljšala, odkar imamo novi državni šolski zakon. Vzlic temu pa prebivalstvo še dandanes nekako prezira učiteljski stan. To se najbolje vidi že iz tega, da od začetka parlamentarne dobe do dandanes ni bil noben ljudski učitelj državni poslanec. Ljudskošolski učitelji imajo pač toliko sposobnosti za ta časten posel, kakor štajerski Kaltenegger ali še marsikdo drugi. Šele letos je izvoljen ljudski učitelj Dresel v državni zbor. Volila so ga predarlska mesta. To je nekako priznanje enakopravnosti učiteljev z drugimi stanov.

Z Dunaja poročajo: Presvetli cesar je 24. m. m. obiskal razstavo umetnin v „Künstlerhausu“, kjer je razstavljen tudi kip, kateri je izdelal vrli slovenski umetnik g. Alojzij Repič z Vrhpolja pri Vipavi. Cesar si je dal Repiča predstaviti in ga je odlikoval z jako laskavo pohvalo.

U novem državnem zboru je zastopanih 191 Slovanov, in sicer 82 Čehov (k tem prištevamo tudi 18 konservativnih veleposestnikov iz Česke in Moravske), 69 Poljakov, 16 Slovencev, 11 Rusinov, 11 Hrvatov in 2 Srba. — Od drugih narodnostij pa je 19 Italijanov, 5 Rumuncev, 14 mednarodnih socij. demokratov in 196 Nemcev razne politične barve. — Od 82 Čehov je 45 Mladočehov, 1 radikalec (Vašaty), 15 kompromisovcev z Moravske, 2 konservativna, 1 agrarec in 18 veleposestnikov. — Od 69 Poljakov je 59 članov poljskega kluba, 1 konservativec (iz Bukovine), 1 neodvisni, 2 polj. ljudske stranke in 6 pristašev Stojlovskega. — Med Rusi je 5 neodvisnih in 6 takih, katere je poljski kljub podpiral proti neodvisnim.

Zadnje dni se je mnogo pisalo o ministerski krizi, ki je nastala vsled tega, ker grof Badeni ni mogel dobiti v zbornici vladne večine, kakoršne si je želel. Da pridobi Čeha, katere potrebuje kot jeden glavnih sestavljajočih delov večine, jim je obljubil, da izda jezikovno naredbo za Češko in Moravsko, s katero naj bi prišel

češki jezik do svoje veljave. To pa — kakor navadno — je vzbudilo krik med Nemci. Ker so se grofu Badeniju uprli poleg nemških liberalcev še češki veleposestniki, na katere je tudi računil pri sestavi večine, je podal ministerski predsednik ostavko vsega ministertva. Cesar ni vsprejel ostavke ter po natančnih informacijah o razmerah v zbornici pozval Badenija, naj ostane s celim ministertvom na svojem mestu in sicer na podlagi programa prestolnega govora, ker je dokazano, da dobi ministertvo za ta program izdatno večino. Cesar je ob enem Badeniju in vsem ministrom izrazil svoje popolno zaupanje in povdarjal, da je jezikovna naredba na Češkem neobhodno potrebna.

Način, kakor se je rešila ministerska kriza, pomeni popolno zmago grofa Badenija, vsaj za časno. Toda brez sodelovanja vlade se je ustanovila večina v zbornici. Jedro te večine bodo slovanski klubi, poljski in češki klub ter slovanska zveza. To je velikega pomena, ker to je v avstrijskem parlamentu prvi slučaj, da so Slovani podlaga in zaslomba vladi. To rešitev so omogočili liberalni veleposestniki, ki so izjavili da si pridržijo popolno prostost pri rešitvi jezikovnega vprašanja, da pa hočejo vladu krepko podpirati in tudi vplivati na nemške nacionalce in liberalce, da ne bodo preveč nasprotovali zvezi liberalnih nemških veleposestnikov s slovanskimi strankami. S tem je vlada dobila moč, izvršiti svoj program.

Načelnik poljskega kluba Javorski in načelnik mladočeskega kluba Engel sta si v imenu svojih klubov javno sporočila drug drugemu zagotovilo najpopolnše češko-poljske solidarnosti.

„Wiener Zeitung“ je objavila 6. t. m. dve naredbi ministrov za notranje posle financ, pravosodja, trgovine in poljedelstva o rabi češkega jezika pri oblastih na Češkem. Od 1. 1901. naprej bo moral biti vsak uradnik po vsem kraljestvu vešč tudi češkemu jeziku in bo moral to dokaziti po izpitu, kateri bo moral položiti najdalje v treh letih po nastopu službe. Druga naredba se tiče rabe deželnih jezikov pri oblastih na Češkem in določa bistveno, da se v kazenskosodnem in civilnosodnem postopanju vse rešitve in odloki, kakor tudi razprave morajo vršiti v tistem jeziku, katerega se poslužujejo stranke. Za vojaške in orožniške oblasti pa ne veljajo ta določila. — Ti naredbi se sicer tičeta samo češkega kraljestva, toda led je prebit in kar so dosegli Čehi in kar že imajo Poljaki in Italijani, ne bodo mogli dolgo odrekati tudi nam Slovincem in sploh Jugoslovanom.

Ogerska. — V madjarskem mestecu Hodmezővásárhely se vrši sedaj kazenska obravnava proti družbi morilcev, katera je umorila celo vrsto ljudi le iz dobičkarije. Na Ogerskem imajo namreč pogrebna društva, katera so tako organizovana, da dobé sorodniki po umrlem društveniku precejšno svoto izplačano, navadno po 50 do 100 gld. Vsakdo je lahko član več takih društev in ker jih je v omenjenem mestu jako mnogo, so dobili sorodniki po 1400 gld. To je zapeljalo zlasti mnogo žensk, da so vpisale svoje sorodnice v ta pogrebna društva. Kmalu potem so iste zastrupile in vtaknile dotični denar v žep. Ljudje so tako demoralizovani, da je mati zastrupila svojo hčer, v drugi hiši zopet hči svojo mater. Ta grozna pohlepnost in popačenost je nastala vsled upliva židov. Ti umori — katerih je doslej dokazanih 42 — niso jedini dokaz. Dobiti je še mnogo drugih. Posebno značilen je naslednji slučaj: Sin precej imovitega posestnika je ne dolgo tega umoril očeta, svojo mater, tri brate in dve sestri, vse v jedni noči. Ko je prišlo sodišče temu zločinu na sled, je mladič hladnokrvno priznal, da je storil umor, da bi on dobil vse očetovo premoženje. Ker še ni bil polnoleten, ga sodišče po ogerskih zakonih ni moglo obsoditi na smrt. Pred končno obravnavo je šel morilec stric k nekemu odvetniku in mu obljubil znatno nagrado, če izposluje, da sodišče njegovega netjaka proglasi polnoletnim. Odvetnik je vprašal moža, čemu to želi, na kar mu je isti ongovoril: Veste, gosp. doktor, ko bi bil Joško polnoleten, bi ga obesili in jaz bi po-

dedoval vse imetje, dokler je pa maloleten, ga pa ne morejo obesiti. Pač ljubezniv stric, ki se toliko potruji, da bi spravil svojega netjaka na vešala! — Sploh pa se more kaj takega le na Ogerskem dogajati.

Ostale države. — Grški poslanik in bivši minister Papamikalopulos je obiskal na Kreti bivši ustaški tabor, katerega so bombardovale evropske eskadre. Dal je preiskati vse bombe, kar jih je bilo še najti in nabral jih je 7 ruskih, 7 italijanskih, 3 avstrijske in nad 20 nemških. Te bombe se zlože v Atenah v Helenskem muzeju v piramido, ki bode spomenik evropske kulture koncem 19. veka.

Nedavno je makedonski ustaški vodja Takis imel hud boj s turškimi vojaki blizu Gemene. V dolgem boju je pognal Turke v beg. Pa tudi druge ustaške čete se klatijo po Makedoniji. Za Turke bode to najneugodnejše, da bodo imeli ustaše za hrbtom, ako pride do vojne z Grško. — Bolgari so pa dosedaj v Makedoniji še najbolj mirni. Za Grke se ne marajo bojevati, za lastno osvojenje pa se jim čas še ne zdi ugoden. Dokler Grki niso zagotovljeni, da Bolgarija poseže v boj, nimajo dosti upanja na uspehe.

Svoboda v Alzaciji in Lotaringiji je mnogo manjša, kakor v ostali Nemčiji. Še vedno velja za ti deželi nekako obsedno stanje. V Alzaciji in Lotaringiji smejo politične oblasti prepovedati izhajanje listov in proti tej odločbi ni pritožbe. Prav te dni je namestnik dvema listoma prepovedal izhajanje, ker sta objavila članka, v katerih pravita, da se pravi Alzačani ne udeležijo slavljenja stoletnice rojstva Viljema I.

Novi predsednik Zedinjenih držav, Mac Kinley, je napovedal povišanje carin. Pri tem se bo gledalo na to, da se varuje domača ameriška obrt. Mnogim evropskim izdelkom se bo zopet zaprl pot v Ameriko. Razne evropske obrtne države bodo hudo prizadete.

Položaj na Kreti.

Kakor poročajo z Dunaja, so tamošnji politiski krogi prepričani, da je treba smatrati položaj na Vstoku zelo zamotan, in to mora vzbujati resnobnih skrbij. Politiski krogi se namreč bojé, da bi v istem trenutku, v katerem bi Grška z orožjem nastopila zoper Turčijo, niti Bolgarija in Srbija ne ostali mirni ter ju nihče ne bi mogel zadržati, da zasedeti one dele turškega ozemlja, kjer bivajo Bolgari, oziroma Srbi.

Poveljniki eskader so dovolili upornikom, da smejo ostaviti trdnjavo Akrotiri. Komaj pa so bili uporniki kakih 2000 korakov izven trdnjave, jih je napadlo kakih 2000 turških bašibozukov (nerednih domobrancev), ki so bili prejšnji večer zapustili Kanejo in se namenili v Selin. V bitki je padlo 50 bašibozukov. Evropski vojaki, odposlani, da razorožijo obe stranki, so došli na lice mesta, ko je bil boj končan. Baši-bozuki so ubogali povelje zapovednikov evropskih čet ter takoj oddali svoje orožje in streljivo.

Pariška „Agence Havas“ poroča o istem dogodku iz Kaneje: Glede na dogodke pri Akrotiriju je treba povdariti, da so evropski vojaki nastopili radi tega, da storé konec bitki. S pomočjo Tešid-paše se jim je posrečilo razorožiti baši-bozuke in jih zavriniti.

Poročila z dne 7. t. m. pa so jako resnega značaja in bati se je, da smo na pragu velikih, usodnih dogodkov, katerim ni mogoče preračunati posledic že danes. Vse vlasti so naročile svojim admiralom, naj pričenejo z blokado Pireja, pristanišča blizu glavnega mesta Atene. Odgovor na ta korak velevlastij utegne biti ta, da Grška napove vojno Turčiji. V isti hip pa morajo odstopiti vlasti od blokade Pireja in Krete; kajti, ako bi po napovedbi vojne še vedno ovirale prevažanje vojakov, bi to značilo, da so zaveznice Turčije. Vojna med Turčijo in Grško sama na sebi ne bi delala skrbi Evropi, pač pa je nevarnost v tem, da gotovo pade iskra tudi v Makedonijo. V slučaju vojne je ustaja v Makedoniji gotova reč. Pripravljenim nam je torej biti na jako resne dogodke.

Raznoterosti.

* **Zadušil se na cmoku.** — Zasebnik in posestnik Fran Plzak je te dni večerjal v neki gostilni starega mesta prškega. Razgovarjal se je s sosedi, v tem mu je zašel komad cmoka v sapnik. Pričelo ga je strašno dušiti. Prisotni ljudje so hoteli pomagati nesrečnemu, toda niso znali, zato je nekdo hitel po zdravnika. Med tem se je Plzak zadušil.

* **Strašen samomor.** — V Pratu pri Florenci je bival kovač Josip Micheloni, katerega je poslednji čas proganjala nesreča tako, da je obubožal povsem. Sklenil je umreti. Zaprl se je v svojo delavnico, nabil staro cev od puške z žreblji in kosčeki železa, jo pričvrstil v skripec, stopil pred cev in zapalil z užigalno vrvičo svojo „puško“. Počilo je strašno, kajti razneslo je tudi cev, a nesrečnemu kovaču je prsi raztrgalo tako, da so posamični kosčki pljuč srca i dr. viseli razkropljeni po vsej delavnici. Strašen prizor!

* **Papeževa vojaščina** obstoji iz petih vojev: plemenite garde, švicarske garde, palačne straže, žandarjev in gasilcev, ki so tudi vojaški organizovani. Poveljnik plemenite garde je knez Altieri. Ta garda šteje petdeset mož, ki so dobro plačani. Na mesec imajo po 300 do 400 lir, poleg tega imajo še nekaj postranskih dohodkov. Švicarska garda šteje sto mož, velicih, močnih švicarskih sinov. Ti stražijo pri vhodih v Vatikan. Imajo lepe uniforme in so oboroženi z Remingtonovimi puškami. Dobivajo brezplačno hrano in 60 do 120 lir na mesec. Palačna straža šteje dve stotnji. Sestavljena je iz samih Rimljanov. Skliče se le ob slovesnih priložnostih, plače ne dobiva, pač pa neko letno odškodnino za uniformo. Poveljnik palačni straži je podpolkovnik Crostasana, kateremu sta podrejena 2 majorja, 4 stotniki, in osem poročnikov. Palačna straža ima tudi godbo. Papeževih žandarjev je 120 in vzdržujejo red v notranjem Vatikanu. Žandarji so vsi iz Romagne. Gasilcev je 30. Vseh vojakov ima papež kacic 600.

* **Duhovit odgovor** je dal nedavno grški minister za zunanje stvari, Skuzes, nemškemu odposlancu v Atenah, Plessenu. „L' Ill.“ pové, da se je podal Plessen naravnost k Skuzesu, ko se je bil polkovnik Vassos z vojsko izkrcal na Kreti ter vprašal ministra s pravo prusko oholostjo in nadutostjo:

„Kako je Grška mogla zasesti Kreto brez dovoljenja Nemčije?“

Minister Skuzes je hitro zavrnil Prusa: „Baš tako, kakor je svoječasno šla Nemčija in je brez dovoljenja Grške zasedla Šlezvig-Holštajnsko.“

Na ta izvrsten odgovor se je Prus ugrizel za ustnico in odšel dolgim nosom. A vendar kaže tudi ta malenkostni dogodek, kako radi se Nemci mešajo v tuje stvari!

Narodno gospodarstvo.

Pridelovanje zgodnjega krompirja.

Koncem meseca februarja in začetkom meseca marta se v kleti odbere zadostno število srednje debelega zgodnjega krompirja, navadno rožnika, ter se položi v štirivoglate zaboje in jerbaze, ki smo jih poprej napolnili s plevami. Krompir se mora tako položiti v pleve, da so okrog vsakega gomola, tako da ne pride drug z drugim v dotiko; samo konec očesca vsakega krompirja naj gleda iz plev. Potem se krompir pokrije s starimi časopisi, zaboji in jerbasi pa se postavijo na peč in na police. Do začetka meseca aprila se razvijajo iz krompirja kratke debele cime, v debelosti in dolgotosti mezinca. Sedaj se krompir pozorno posadi na vrtu, in sicer v peščeno, močno zemljo, ki pa mora biti zavarovana pred severnimi vetrovi. Od 10. do 20. junija se smo tako nasajen krompir že kopali kot popolnoma dozorel.

Fosforovokislo apno i rezanica. Ako smo primorani, kar se po zimi često pripeti, živino krmiti s slamo, zgodi se lahko, da je v krmi pomanjkanje fosforovokislega apna, ki je za rast kostij neobhodno potrebno. Še

bolj pa se to pomanjkanje opazi pri krmljenju sena iz kislih, šotastih ali močvirnatih travnikov, ktere smo primorani v suhih letih kositi. To se pojavlja pri mladi živini kot omehčanje kostij, pri starejši pa s kostolomom. Tej nezgodi pridemo v okom, ako jamemo živini o pravem času pokladati fosforovokislo apno. Zlasti dobro se plača krmljenje fosforovokislega apna pri reji mlade živine, ker ji zelo pomaga k utrjenju okostja, kar velja tudi o reji prasičev in prascev. Fosforovokislo apno se rabi z dobrim uspehom tudi pri napakah mleka, če se noče umest, ali če krava mleko izceja. Znano je namreč, da dobra molznica daje znatno množino apna od sebe, ki se ji mora nadomestiti, ako hočemo, da krava svojo dobro lastnost še dalje ohrani. Dalje to sredstvo pogostoma pomaga, da se krave ne otelijo prezgodaj ter se pravilno potrebujejo.

Varujte pajke. Navadni ljudje smatrajo pajke za škodljive živali in jih pridno pokončavajo. Kdor pa pajke bolje opazuje, se jo že prepriča, da so na polju in v gozdu jako koristne živali. Pajki polove v svoje mreže nešteto škodljivih mrčesov, posebno listnih ušij.

Poslanica*).

Podpisani izjavljam, da sem bil prisiljen prižgati sveče na svojih oknih na večer nasprotnikove zmage, a nisem tega storil iz prepričanja, in tudi ne radi veselja nad zmago, kakor se govori.

Tudi nisem prodal svojega glasa nasprotnikom pri volitvi v mestni skupini, kakor me nekateri obrekujejo, pač pa sem se do sedaj zdržal vsake volitve.

V prihodnje bom tudi dejanski kazal, da sem in ostanem Slovenec.

Josip Makuc,

97

trgovec

v Gorici, Franc Jožefa cesta.

*] Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. ur.

Loterijske številke.

3. aprila:

Dunaj	83	25	27	33	1
Gradec	9	36	53	69	23
Inomost	89	86	61	3	35

10. aprila:

Trst	21	9	49	40	50
Line	81	33	42	31	1

Dunajska borza

12. aprila 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„	05	„
Avstrijska zlata renta	123	„	15	„
Avstrijska krona renta 4%	100	„	95	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„	10	„
Ogerska krona renta 4%	99	„	20	„
Avstro-ogerske bančne delnice	935	„	—	„
Kreditne delnice	347	„	30	„
London vista	119	„	55	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	65	„
20 mark	11	„	73	„
20 frankov	9	„	52	„
Italijanske lire	45	„	05	„
C. kr. cekini	5	„	65	„

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	gld. 132— do 140—
Sandomingo	160— „ 164—
Java	160— „ 164—
Cejlou	185— „ —
Moka	192— „ —
Sladkor	34— „ 35—
Speh	52— „ 56—
Petrolj v sodu	18 ³ / ₄ „ —
v zaboju	6 ¹ / ₁₀ „ —
Maslo surovo	64— „ 66—
kuhano	81— „ 82—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 15:45, št. 1 gld. 14:95, št. 2 gld. 14:45,
3 „ 13:85, „ 4 „ 13:—, „ 5 „ 12:45,
št. 6 gld. 11:45, št. 7 gld. 9:45

Ogerska:

št. 0 gld. 15:20, št. 1 gld. 14:70, št. 2 gld. 14:20,
3 „ 13:70, „ 4 „ 13:30, „ 5 „ 12:80,
št. 6 gld. 12:20.

Otrobi debele	gld. 4:50 do 4:70
drobne	4:50 „ 4:70
Turšica navadna	5:50 „ 6:40
Oves	6:50 „ 7.—

„Svoji k svojim!“

Klobučar

Leopold Horvat

v Gosposki ulici št. 12 v Gorici

(zraven lekarne Gironcolli)

se toplo priporoča za blagohotno podporo svojim sorojakom v Gorici in po trgih na deželi. Klobuke izdeluje v lastni delavnici in prodaja po najnižji ceni. Zagotavlja se poštena postrežba in dobro blago.

Jakob Gril,

trgovec z mešanim blagom in pekar

89—1

v GORICI

38—1

ulica Sv. Klare števil. 4.

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno onemu iz Brd, svojo bogato založeno prodajalnico raznega jediln. blaga, n. pr. **kavo, sladkor, moko, otrobe, olje** ter druge jestvine, kakor tudi **vedno sveži kruh** in drugo pecivo. Prodaja se na **drobno** in na **debelo**. Cene so zmerne, da se ne boji konkurence nikake druge prodajalnice. Kot Slovenec in podpiratelj vsega, kar je slovenskega v Gorici, se toplo priporoča svojim sorojakom na deželi! **Svoji k svojim!**

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brda

1

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

priporoča

po nizki ceni slavnemu občinstvu

svoja pristna brisška vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Anker

25, 25-13

Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano kot **izvrstno bol ublažujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo**

vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino **pravo** in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Zagotovljen in pošten zaslužek, morejo si pridobiti osebe vsakega stanu in v vseh krajih s prodajo poštavno dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe sprejema Ludovik Österreichier, Badimpešta VIII. Deutsche gasse 8. 110 10-1

Prvi in najstarejši fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg neděškoflje št. 11)

prevzema vsa v fotografično s'roko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnathe slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekos-
2 ljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Velika zaloga orožja

44 5 4 zlasti za lovce. 27 6-2

Puške brokove, kaliber 12, 14, 16, 20, 24, 28 in druge po ceni in s popolnim puškarskim izdelkom.

Posebnosti pušk brokovnic in drugih Winchester in Pieper domači patent Genial in Krona z ekstratorjem in brez njega; velika zaloga revolverjev, bambitk, karabin, floberk, boqrn kakor tudi zaloga smodnika in streliva in vseh lovskih potrebščin priporoča z redno postrežbo

J. Havránek sin v Roudnici nad L., (česko)

Cenik s slikami pošiljamo na zahtevanje poštne prosto.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opočna na Češkem. izdeluje kot posebnost

Čistil. mline za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamorenice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljšje, kakor tudi

Žitni drobileci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki, ki so neizogibni za vsako hišo, ker se z njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerno ceno. Cenike pošiljam na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Slovenci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim!“

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetturini 9. — Gorica — (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)

Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja

začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Ala Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Jožef Rojic - Čerin

v Cerknem

prodaja 20° pristni brinjevee (liter po gld. 1-10) in brinjevo olje (deka 2 kr.)

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini h. št. 2.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu via Ghega št. 7. (zraven j. kolodvora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerno.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 245. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabestih vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodčih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. — Cene zmerno, postrežba točna.

Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrín

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Ambrož Furian

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebšchine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popravljalnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v Gosposki ulici št. 9.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

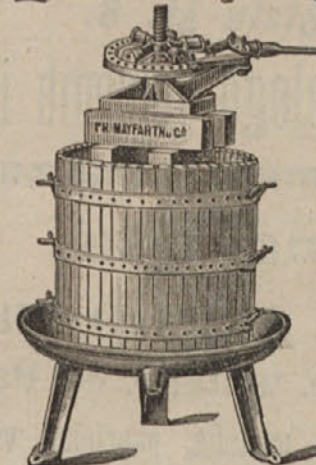
Gosposka ulica št. 14

se priporoča čistiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najizvrstnejše mehanske sestave z dvojnatim, vedno delujočim pritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljenost, katere nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruso, čistilnice žita; sita, rezalnice in mlini za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev

izdelujejo in oddajajo pod zagotovilom edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. in kr. edino privileg.

tovarna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II.

Taborstrasse št. 76.

Odlikovani v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svetinj ter z častnimi diplomami. — Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastoj. — Kjer se ni preprodajalec in zastopnik, se iščejo. Varovati se je ponarejanj.

Avtom. škropilnica.

C. kr.
privileg.

krojni
aparati.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici,
na Travniki št. 22 I, nst.

Edina slovenska

zaloga vsakovrstnega blaga ter go-
tovih oblek po najnovejši pariški
modi za gospode vsakega stanu.
Blago se prodaja tudi na metre tako
po ceni, da lahko postreže vsake-
rega. (Sukneno letno blago od 85 kr.
po metru naprej). — Za celo obleko
(3 m. 20 cm.) od gld. 2-80 naprej.
Krojni štampi in karte za celo obleko
se prodajajo po gld. 1-50, vsaki drugi
kos 1 gld.

Zaloga piva

iz

prve kranj. eksportne pivovarne

T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani
v Rabatišču 18. - GORICA - via Rabatta 18.

Priporoča se p. n. gg. gostil-
ničarjem in zasebnikom v mestu
in na deželi.

Prodaja izborno pivo v sodčkih
po $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ Hl., in v ste-
klenicah po $\frac{1}{2}$ L.

Steklenice pridejo iz pivovarne
napolnjene, pasterizirane in plom-
birane.

NB. Glede cene in dobrote
piva se ne bojim konkurence.

Rojakom v mestu in na deželi
se toplo priporoča z geslom

Svoji k svojim!

81 5-2

Joško Rovanič,
zastopnik pivovarne.

Jakob Klemene, trgovec z manu-
fakturnim blagom, ulica S. Antonio št. 1 v
Trstu, naznanja slavnemu občinstvu, da je
poslal na deželo svojega zastopnika, gosp.

Franjo Klančar-ja,

kateri se predstavi v kratkem p. n. odjem-
nikom. Prosi rodoljubne rodbine, da ohranijo
naročila za njegovega popotnika. 84-3

Edina slovenska
spedijska poslovnica v Gorici

za uvoz in izvoz blaga

se nahaja

v ulici Morelli šte. 12. pri tleh.

Slavnemu občinstvu se priporoča za bla-
gohotna naročila v smislu gesla

„Svoji k svojim“

108

udani

Gašpar Hvalič, lastnik.

Izvrstno

33

dalmatinsko črno vino

(domači pridelek)

razpošilja podpisani od 100 litrov naprej na
vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vino se računi po njega kakovosti in
sicer postavljeno do Trsta po 18 do 22, a
za vse druge postaje od 20 do 25 gld. za
100 litrov.

Pristni izvrstni tropinovec po 60 do
70 kr. liter.

Fino namizno olje 60 kr. liter, se-
menska čebulica 5 kg. poštne prosto za 2
gld. priporoča

Alojzij Bratina,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku,
Dalmacija.

(Dopisuje se slovensko).

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem

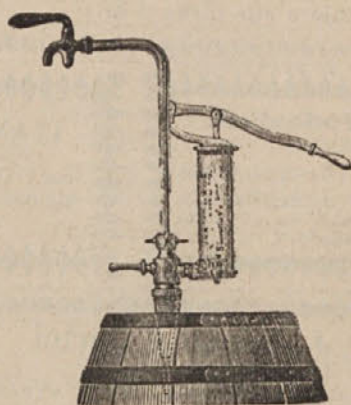
steklenic.

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpe, čistila za steklo-
nice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ven-
tili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od
najmanjšega do največjega obsega.

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.

priporoča

Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Ver-
morelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se
more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in
tako, da škropi lahko na tri načine po volji lasnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Priprava za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem
pri točenju iz soda (kan). 29 13-4

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov.

Sprejemlje v popraviljanje vsakovrstne druge škropilnice,
kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.

Trgovec z manufakturnim blagom

Jurij Mose v Gorici

v Raštelu št. 8.

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih in svilenih snovij
ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta.

Najnovejše

88-2

moderno blago in perilo za vsaki stan,

kot n. pr. za uradnike, učitelje, č. duhovnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje, pogrinjal, vsakovrstnih volnenih plaht i. t. d.

Vse po najnižji ceni.